

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2024. november

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2024. november végéig 5 318,2 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező**, amely **növelte** az adósságot a nettó forintkibocsátás 2 446,1 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza és részben a KESZ állományát növeli.
- **A második – szintén növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 1 810,3 milliárd forint összegben hozzájárul a hiány finanszírozásához és a devizabetétállomány növekedéséhez.
- **A harmadik – további növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 1 235,3 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – fentiekkel ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 173,6 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2024-ben, milliárd forint

	2023. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2024. november		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-XI. hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	36 888,034	72,5%	11 218,680	8 772,546	0,000	2 446,134	39 334,168	70,0%	-2,51%
1.1. Hitel	868,220	1,7%	66,302	55,869	0,000	10,432	878,653	1,6%	-0,14%
1.1.1. Külföldi	868,220	1,7%	66,302	55,869	0,000	10,432	878,653	1,6%	-0,14%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	36 019,813	70,8%	11 152,378	8 716,676	0,000	2 435,702	38 455,515	68,4%	-2,37%
1.2.1. Kötvény	24 058,876	47,3%	3 529,338	2 897,361	0,000	631,977	24 690,853	43,9%	-3,35%
1.2.2. Diszkont kincstárjegy	1 883,770	3,7%	4 642,942	4 033,825	0,000	609,116	2 492,886	4,4%	0,73%
1.2.3. Lakossági állampapír	10 077,167	19,8%	2 980,098	1 785,490	0,000	1 194,608	11 271,776	20,1%	0,25%
2. Deviza	13 678,314	26,9%	2 420,297	609,993	1 235,326	3 045,630	16 723,944	29,8%	2,88%
2.1. Hitel	2 670,009	5,2%	594,825	54,758	241,153	781,219	3 451,228	6,1%	0,89%
2.1.1. Külföldi	2 670,009	5,2%	594,825	54,758	241,153	781,219	3 451,228	6,1%	0,89%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	11 008,305	21,6%	1 825,472	555,235	994,173	2 264,411	13 272,715	23,6%	1,98%
2.2.1. Külföldi	10 535,449	20,7%	1 720,874	500,451	953,680	2 174,104	12 709,552	22,6%	1,91%
2.2.1.1. Devizakötvény	10 357,080	20,4%	1 540,464	315,661	937,334	2 162,138	12 519,218	22,3%	1,92%
2.2.1.2. ECP program	178,369	0,4%	180,410	184,790	16,346	11,966	190,335	0,3%	-0,01%
2.2.2. Belföldi	472,856	0,9%	104,598	54,784	40,493	90,307	563,163	1,0%	0,07%
Összesen	50 566,347	99,4%	13 638,976	9 382,539	1 235,326	5 491,764	56 058,111	99,8%	0,36%
Egyéb kötelezettség	298,836	0,6%	3 026,317	3 209,868	9,996	-173,555	125,282	0,2%	-0,36%
MINDÖSSZESEN	50 865,184	100,0%	16 665,294	12 592,407	1 245,322	5 318,209	56 183,393	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2024-ben 3 045,6 milliárd forinttal 16 723,9 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2023. év végi 26,9%-os szintről 29,8%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül.

A növekedés hátterében döntően a januárban végrehajtott devizakötvény-kibocsátások állnak. 2024 január 3-án került sor az idei év első nemzetközi kötvénykibocsátására 863,6 milliárd forint (2,5 milliárd USD) összegben 12 éves futamidővel, majd január 18-án Magyarország harmadik EUR Zöld Kötvényének kibocsátására 5,5 éves futamidővel 577,6 milliárd forint (1,5 milliárd EUR) összegben. 2024. szeptember 5-én japán jenben denominált Szamuráj kötvények kibocsátására került sor összesen 99,3 milliárd forint (39,6 milliárd JPY) összegben. Két sorozat piacra vitele történt meg, egy 3 éves futamidejű hagyományos sorozat 96,0 milliárd forint (38,3 milliárd JPY) összegben és egy 10 éves futamidejű zöld sorozat 3,3 milliárd forint (1,3 milliárd JPY) összegben.

Áprilisban 393,8 milliárd forint (1,0 milliárd EUR) összegű projektfinanszírozó devizahitel lehívása növelte a devizaadósságot. Az ECP (Euro Commercial Paper) program keretében 2024-ben kibocsátott devizaértékpapírok összege 180,4 milliárd forint (500 millió USD) volt. A további devizahitel lehívások és az árfolyamgyengülés szintén emelte a devizaadósság részarányát.

A költségvetés forintadóssága november végéig 2 446,1 milliárd forinttal növekedett és 39 334,2 milliárd forintot ért el, a forint adósság a teljes államadósság 70,0%-át teszi ki. 2023 decemberében ez az arány 72,5% volt.

2024. november végén a forint lakossági állampapírok állománya 11 271,8 milliárd forintot tett ki, ami 1 194,6 milliárd forint növekedést jelent 2023. december vége óta. A Prémium Magyar Állampapír állománya 2024. november végére 60,8 milliárd forinttal növekedett, amely így 7 053,5 milliárd forintot tett ki. A januárban bevezetett, 3 éves futamidejű Fix Magyar Állampapír állománya elérte a 929,5 milliárd forintot hó végén. Szintén emelkedett a 3 és 5 éves Bónusz Magyar Állampapír állománya is, 313,3 milliárd forint növekedést követően a hó végén 1 186,6 milliárd forintot tett ki. Júniustól megújult kondíciók mellett 5 éves futamidejű Magyar Állampapír Plusz került értékesítésre, amelynek állománya, a nyomdai kibocsátású és a korábban értékesített papírokkal együtt, hó végén 765,7 milliárd forintot tett ki. Ezzel párhuzamosan júniustól kivezetésre kerül az Egyéves Magyar Állampapír, amelynek állománya 457,2 milliárd forint volt november végén, 116,8 milliárd forinttal

kisebb a 2023. év végi állománynál. A lakossági állampapírok közül a hosszú futamidejű Fix Magyar Állampapír értékesítése volt a legmagasabb novemberben.

Az ÁKK Zrt. november hó folyamán összesen 11,1 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* novemberben 644,6 milliárd forinttal 5 465,0 milliárd forintra mérséklődött az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8%-a, 5 451,9 milliárd forint államkötvény, 0,2%-a, 13,2 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 6,1 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. Az év első tizenegy hónapja alatt az egyéb kötelezettségek állománya 173,6 milliárd forinttal csökkent. November végén az állomány 125,3 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,2%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,8-ről 0,8-re mérséklődött. A *kötvénnyauctionokon* a fedezettség az előző havi 4,3-ről 4,0-re csökkent.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 29 bázisponttal növekedett, és 5,74%-ot tett ki. A *6 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,77% lett, amely 52 bázisponttal meghaladja az október végi értéket. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,71% lett, amely 29 bázisponttal magasabb az október végi értéknél.

A *3 éves kötvény* novemberi aukcióján az átlaghozam 6,14%-ot ért el, ami 40 bázisponttal kisebb az október végi aukción kialakult átlaghozamtól. Az *5 éves kötvény* 5,89%-os átlaghozama 71 bázisponttal alacsonyabb, mint az október végi aukción kialakult átlaghozam. A *10 éves kötvény* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 6,48%-ot ért el, ami 39 bázisponttal kisebb, mint az október végén kialakult átlaghozam. A *7 éves zöld kötvény* novemberi aukcióján az átlaghozam 6,39%-ot ért el, ami 25 bázisponttal magasabb az előző, augusztusi aukción kialakult átlaghozamtól.

Budapest, 2024. december 11.

Bebes András
stratégiai vezérigazgató-helyettes